

gurský príkrov (2200 m), overiť roponosnosť a plynosnosť horninových komplexov podložnej duklianskej jednotky a zistiť možnosti výskytu v hĺbke pod 5000 m oligomiocénnej molasy karpatskej predhlbne pod flyšovými príkrovmi. Vrt do hĺbky 5700 m duklianske častkové jednotky neprevráťal a zistil plynové prejavy v hĺbke 5600 m s tlakom 82 MPa. Ďalšie plynové prejavy z hĺbky 5150–5450 m sme z technických príčin nemohli odskúšať.

Možno konštatovať, že z hľadiska perspektívy výskytu a akumulácie priemyselných zásob uhľovodíkov sú Západné Karpaty nádejším regiónom, ale iba v hĺbke 5000 m a nižšie. Výskumno-prieskumná činnosť však vyžaduje dlhší čas, veľa trpezlivosti a najmä veľké investície do technického vybavenia vrtov a meracej techniky. Bez týchto podmienok sotva možno očakávať vo vyhľadávaní prírodných uhľovodíkov výrazný úspech.

Róbert Marschalko: Aktuálne problémy geologickej stavby Apenín

Apeniny sú súčasťou alpíd, t. j. južnej vetvy geosynklinály nasunutej na stabilné predpolie apúlskej platformy ponárajúcej sa pod Jadranské more. Zvrásnenú horskú sústavu Apenín vergenciou štruktúr smerom na SV ohraničuje Tyrrenské more na JZ a lemuje ju mladá molasová predhlbeň tiahnuca sa od pádskej panvy do Tarantského zálivu.

Severné Apeniny (medzi Janovom a Rímom) a južné Apeniny, tzv. vápencové (medzi Rímom a masívom Sila v Kalábrii), oddeľuje tektonická línia Ancona—Anzio, interpretovaná ako bočný posun alebo čelo posunu. Táto interpretácia sa zakladá na rapidnej zmene facií v mezozoiku.

V Apeninách sú dve základné formácie:

1. „Eugeosynklinálna“ s ofiolitmi (jura — krieda), teraz úplne alochtónne, vznikli v areáli oceanickej kôry a utvárajú hlavnú časť ligurských tektonických jednotiek. Ich ekvivalenty sú sporadicky v južných Apeninách v Lukánii a v severnej Kalábrii.

2. „Miogeosynklinálna“ bez ofiolitov, ktorá tvorí tektonický substrát liguríd. Začína sa triasovými a liasovými karbonátovými faciami, pokračuje cez juru a kriedu pelagickým alebo neritickým vápencom a flyšom do paleogénu a neogénu. Pôvodne prekryvali sialický substrát taliansko-dinárskeho kontinentálneho okraja, patriaceho do afrického kráťonu a južného okraja Tetýdy. Ide o hrubé sedimentárne série toskánskych, umrických jednotiek a južných vápencových Apenín (Kampánia, Lago Negro), ku ktorým sa pričleňuje sedimentárny pokryv predpolia (apúlska platforma).

Vek sedimentárnej výplne a tektogenézy klesá od vnútorných jednotiek po vonkajšie. Počiatočná kompresia vnútorných „eugeosynklinálnych“ sérií liguríd sa začala počiatkom vrchnej kriedy a vyvrásnili sa v oligocéne. Pohyb ligurských jednotiek a externých subligurských — toskánskych a umrických — a vápencových Apenín pokračoval v miocéne a skončil sa v spodnom pliocéne. Vo vrchnom pliocéne nastalo lámanie kôry sprevádzané vznikom priečných depresí, olistosrómov a gravitačných príkrovov uložených v plio-pleistocénnych sedimentoch predhlbne.

Severné Apeniny nepokračujú do západných Álp. Ohraničenie obstaráva bočný posun na línii Sestri — Valtaggio. Tyrrenské more, jeho severná časť, oddeľuje tieto dva vrásové systémy s opačnou vergenciou. Východná Korzika, ktorej alpinske štruktúry majú západnú vergenciu, sú posledným výbežkom alpíd (západných Álp). Kalabrijsko-sicílska refaz na J je predĺžením severoafrických maghrebíd. Tyrrenské more zaujíma medzi mediteránnymi bazénmi osobitné miesto. Poďľa seizmických geofyzikálnych údajov sa utvorilo v recente, má oceanický typ kôry, je centrom prechodných (60–300 km) a hlbokých (300–600 km) zemetrasení a sú v ňom recentné alebo aktívne vulkány, a to tak vynorené (archipel Aeolských ostrovov), ako aj ponorené. Niektorí globálni tektonici vidia v ňom obdobu vnútroblúkového bazénu okrajového typu, pod ktorým prebieha ukľonená Vadatiho-Beniofova zóna.